

HANDICAPPOLITIK 2025-2028

Handicappolitik

Formålet med Handicappolitikken er at sætte rammerne for vores arbejde og dermed sikre, at borgere med handicap har samme muligheder som borgere uden handicap.



Indholdsfortegnelse

Forord	3
Indledning	4
De otte generelle principper i FN's Handicapkonvention	4
De fire handicappolitiske grundprincipper	4
Det relationelle handicapbegreb	4
Målgruppe, vision, værdigrundlag og introduktion til temaer	5
Målgruppe	5
Vision	5
Værdigrundlag	5
Introduktion til temaer	5
Tema 1 – Tilgængelighed	6
Tema 2 – Beskæftigelse	7
Tema 3 – Uddannelse	8
Tema 4 – Sundhed og trivsel	9
Tema 5 – Kultur, fritid og foreningsliv	10
Afslutning	11
Fra politik til handling	11
Revidering af Handicappolitikken	11

Forord

Danmark tiltrådte FN's Handicapkonvention i 2009. Konventionen danner rammen for de mål vi i Danmark skal leve op til for at sikre, at mennesker med handicap kan deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Kommunerne spiller en hel central rolle i den vedvarende bestræbelse på at efterleve Handicapkonventionen. Det gøres blandt andet ved at udarbejde en handicappolitik.

Vores Handicappolitik tager afsæt i de otte generelle principper fra FN's Handicapkonvention, fire handicappolitiske grundprincipper og det relationelle handicapbegreb¹. Politikken er blevet til på baggrund af input fra medarbejdere i forvaltningen, Handicaprådet, Ældrerådet, Udsatterådet, fagudvalgene for Job, Social og Fritid, Børn, Unge og Læring, Plan, Miljø og Teknik samt Sundhed og Ældre og andre interessenter, som har deltaget i en workshop eller afgivet høringssvar til politikken.

Handicappolitikken medtager hele det levede liv og skal derfor være en del af tankegangen i alt hvad vi gør. Med Handicappolitikken vil vi bestrebe os på at sikre lige adgang for alle – uanset handicap og uanset hvor i livet man er. Dermed understøttes forudsætningen for at komme igen i den enkeltes liv ud fra vores vision "Stevns – du kommer igen".

Politikken er vedtaget i kommunalbestyrelsen den 24. juni 2025

Henning Urban Dam Nielsen
Borgmester

¹ Principper og begreb beskrives nærmere på side 4

Indledning

Formålet med Handicappolitikken er at sætte rammerne for vores arbejde og dermed sikre, at borgere med handicap har samme muligheder som borgere uden handicap. Politikken bygger på forskellige principper og begreber indenfor handicapområdet.

De otte generelle principper i FN's Handicapkonvention²

1. Respekt for menneskets naturlige værdighed og personlige autonomi (retten til at styre og bestemme over sig selv)
2. Ikke-diskrimination
3. Fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundslivet
4. Respekt for og accept af forskellighed og mangfoldighed
5. Lige muligheder
6. Fysisk og digital tilgængelighed
7. Ligestilling mellem mænd og kvinder
8. Respekt for børns udviklingsmuligheder og identitet.

De fire handicappolitiske grundprincipper³

I en årrække har arbejdet med de langsigtede visioner og målsætninger for handicappolitik i Danmark taget afsæt i fire handicappolitiske grundprincipper.

De fire grundprincipper er:

1. Ligebehandlingsprincippet. Ligebehandling handler om, at alle skal have lige muligheder for at realisere deres drømme og potentialer. Det sker ikke nødvendigvis ved at behandle alle ens.
2. Kompensationsprincippet. Kompensation gives for at overkomme de barrierer, som forhindrer børn, unge og voksne med handicap i at deltage i samfundslivet på lige fod med alle andre.
3. Sektoransvarlighedsprincippet handler om ansvarsfordelingen på handicapområdet.
4. Solidaritetsprincippet betyder, at de fleste sociale ydelser, også på handicapområdet, betales over skatterne, og som udgangspunkt stilles gratis til rådighed for de borgere, der har behov for hjælp.

Det relationelle handicapbegreb⁴

Et handicap opstår i mødet mellem funktionsnedsættelse og samfundets barriere. Det kan være forhindringer på arbejdspladsen, i byrummet, eller når man skal besøge venner og familier. Det er ikke personen, der er "handicappet", men samfundets manglende tilpasning der giver problemet. Det kaldes for det relationelle handicapbegreb. Begrebet bruges i handicapbevægelsen, blandt politikere og andre, der arbejder med udvikling af politikker.

Formålet er at sætte fokus på samspil, der skaber handicap, og beskrives på denne måde:

- Funktionsnedsættelse + Barriere = Handicap
- Funktionsnedsættelse + Kompensation = Lige muligheder.

² Kilde: FN's Handicapkonvention artikel 3

³ Kilde: Social-, Bolig- og Ældreministeriet

⁴ Kilde: DH Danske Handicaporganisationer og Videnscenter om handicap

Målgruppe, vision, værdigrundlag og introduktion til temaer

Målgruppe

Målgruppen for vores Handicappolitik tager udgangspunkt i FN's Handicapkonvention⁵, hvor et handicap defineres på denne måde:

"Personer med handicap omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre."

Vision

At være borger i samfundet, er at være en del af fællesskabet. Med vores Handicappolitik ønsker vi, at Stevns Kommune skal være et sted, hvor alle mennesker har mulighed for at leve et meningsfuldt og aktivt liv – hele livet. Vi vil arbejde på at sikre lige adgang for alle, hvilket fører frem til vores vision, som er:

"Vi er alle lige – uanset handicap og uanset hvor i livet man er".

Værdigrundlag

Forudsætningen for at alle har lige adgang til fællesskabet og lige adgang til at leve et aktivt og meningsfuldt liv, uanset handicap, lykkes kun gennem godt samarbejde. Derfor er værdigrundlaget for vores Handicappolitik:

"Fælles løsninger skabes gennem samarbejde, der altid tager afsæt i den enkeltes ønsker, behov og mål for et meningsfuldt liv".

Med udgangspunkt i værdigrundlaget vil vi træffe beslutning om hjælp ud fra den til enhver tid gældende lovgivning og vores politisk vedtagne kvalitetsstandarder.

Introduktion til temaer

De 5 temaer, som uddybes på de næste sider, er vedtaget i Kommunalbestyrelsen på baggrund af input fra en workshop i november 2024, hvor medlemmer fra Handicaprådet og rådets netværk, Ældrerådet, Udsatterådet, politikere fra fagudvalgene for Job, Social og Fritid, Børn, Unge og Læring, Plan, Miljø og Teknik samt Sundhed og Ældre, Stevns Erhverv, udvalgte foreninger samt medarbejdere fra forvaltningen deltog.

Temaerne i vores Handicappolitik 2025-2028 er:

1. Tilgængelighed
2. Beskæftigelse
3. Uddannelse
4. Sundhed og trivsel
5. Kultur, fritid og foreningsliv

⁵ Kilde: FN's Handicapkonvention artikel 1

Tema 1 – Tilgængelighed

I Stevns Kommune ønsker vi, at alle borgere har fri og lige adgang til alle livets områder, uanset handicap.

Vores ambition

Ambitionen for temaet er at fremme selvstændig, livskvalitet og en inkluderende kommune.

Vi vil arbejde for:

- at borgerne kan opretholde selvstændighed og nyde en høj livskvalitet gennem deltagelse i hverdags- og samfundslivet. Dette indebærer ikke kun fysisk tilgængelighed og webtilgængelighed, men også arbejdet med at øge samfundets forståelse og respekt for alle – også borgere med psykiske og sociale handicaps.
- et mere inkluderende samfund, hvor barrierer for deltagelse reduceres, og hvor enhver føler sig velkommen og værdsat i vores kommune. Dermed bliver det lettere for alle at deltage aktivt og selvstændigt i samfundslivet, hvilket forbedrer den generelle livskvalitet og sociale inklusion.

Baggrund

Temaet er formuleret på baggrund af input fra en workshop og samtaler med foreninger og Stevns Erhverv, hvor følgende centrale spørgsmål blev drøftet:

- Hvad er et selvstændigt liv?
- Hvad vil det sige at deltage fuldt ud i alle livets forhold?
- Hvordan sikrer vi, at personer med handicap kan deltage i det politiske liv, på lige fod med borgere uden handicap?

***Temaet skal hjælpe os med at efterleve FN's Handicapkonvention
Artikel 9 om tilgængelighed
og
Artikel 29 om retten til at deltage i politisk og offentligt liv.***

Tema 2 – Beskæftigelse

I Stevns Kommune ønsker vi, at alle borgere har mulighed for at bidrage til arbejdsmarkedet, uanset handicap.

Vores ambition

Ambitionen for temaet er at fremme et åbent og tilgængeligt arbejdsmarked via personlig støtte og tilpasning, dialog og forståelse samt ud fra individuelle hensyn og gældende lovgivning.

Vi vil arbejde for:

- et arbejdsmarked, hvor barrierer for borgere med handicap minimeres. Dette indebærer handicapvenlige arbejdspladser, som ikke kun fysisk, men også kulturelt og socialt understøtter inklusion.
- at den enkelte borger opnår og fastholder beskæftigelse gennem individuelle tiltag, der tager højde for den enkeltes behov og potentialer.
- relevant vejledning og støtte til arbejdsgivere om fordele ved og måder at inkludere personer med handicap på arbejdspladsen.
- færre fordomme og misforståelser omkring borgere med handicap på arbejdsmarkedet ved at fremme åben dialog og forståelse mellem arbejdsgivere, medarbejdere og personer med handicap, så den enkelte føler sig mere værdsat, og forskellighed ses som en styrke.
- at vi som kommune går foran som et godt eksempel og forsøger at inkludere flere borgere med handicap i eget regi.

Baggrund

Temaet er formuleret på baggrund af input fra en workshop og samtaler med foreninger og Stevns Erhverv, hvor følgende centrale spørgsmål blev drøftet:

- hvordan skaber vi et åbent, inkluderende og tilgængeligt arbejdsmarked?
- hvad er en handicapvenlig arbejdsplads?
- hvordan understøtter vi den enkelte i at fastholde et arbejde?

***Temaet skal hjælpe os med at efterleve FN's Handicapkonvention
Artikel 27 om arbejde og beskæftigelse
og***

Artikel 28 der garanterer en tilstrækkelig levestandard og social beskyttelse for alle.

Tema 3 – Uddannelse

I Stevns Kommune ønsker vi, at alle borgere har adgang til et inkluderende uddannelsessystem på alle niveauer, uanset handicap.

Vores ambition

Ambitionen for temaet er at skabe inkluderende uddannelsesmiljøer med fleksible undervisningsmetoder, arbejde mod tidlige indsatser og individuel støtte til borgere med handicap samt støtte til børn og unges familie og netværk. Det er her afgørende med et godt samarbejde mellem forældre og fagpersoner, med og omkring barnet.

Vi vil arbejde for:

- handicapvenlige skoler og uddannelsessteder, der tilgodeser fysiske, psykiske og sociale behov. For eksempel ved at tilpasse faciliteter og læringsmiljøer, så de er tilgængelige og understøttende for alle elever.
- alternative undervisningsmetoder, herunder mulighed for hjemmeundervisning eller online undervisning for elever med psykiske udfordringer. Samtidig vil vi forebygge forværring af psykiske og sociale handicaps ved at anbefale og opmuntre til fysisk fremmøde, når det er muligt.
- mere viden om handicaps i klasserne og dermed øget forståelse for diagnoser og forskelligheder.
- tidlig, målrettet og individuel støtte til børn, unge og voksne for at hjælpe dem med at fuldføre deres uddannelse. Hverken organisatoriske eller strukturelle forhold må forhindre den tidlige indsats.
- at styrke forældre og netværk i deres rolle som støtter i uddannelsesforløbet, og via mere viden hjælpe til bedre at forstå og støtte deres børns læring og udvikling.

Baggrund

Temaet er formuleret på baggrund af input fra en workshop og samtaler med foreninger og Stevns Erhverv, hvor følgende centrale spørgsmål blev drøftet:

- hvordan skaber vi et inkluderende uddannelsessystem på alle niveauer?
- hvad er en handicapvenlig skole eller et handicapvenligt uddannelsessted?
- hvordan understøtter vi børn, unge og voksne i at gennemføre en uddannelse?

***Temaet skal hjælpe os med at efterleve FN's Handicapkonvention
Artikel 24 der garanterer retten til inkluderende uddannelse og livslang læring uden
diskrimination.***

Tema 4 – Sundhed og trivsel

I Stevns Kommune ønsker vi, at alle borgere har adgang til nødvendige sundhedsydelser og muligheder for at opretholde god sundhed og trivsel, uanset handicap.

Vores ambition

Ambitionen for temaet er at fremme mulighederne for at leve et aktivt og sundt liv, herunder også muligheden for at få hjælp og rådgivning omkring "det gode liv" både fysisk og mentalt.

Vi vil arbejde for:

- lige adgang til sundhedsydelser; for eksempel lige adgang til almindelige lægetjek, tandpleje og specialiseret behandling. Men også at sundhedspersonale får relevant undervisning i at håndtere specifikke behov hos personer med handicap.
- forebyggelse og tidlig indsats ved at iværksætte tiltag der er målrettet de specifikke udfordringer, som borgere med handicap har i hverdagen.
- netværk og samarbejde med fritids- og idrætsforeninger så personer med handicap i samråd med handicapforeningerne får adgang til sundhedsfremmende fritidsaktiviteter, men også ved at styrke sociale netværk, der kan skabe bedre trivsel for den enkelte borger.

Baggrund

Temaet er formuleret på baggrund af input fra en workshop og samtaler med foreninger og Stevns Erhverv, hvor følgende centrale spørgsmål blev drøftet:

- hvordan sikrer vi, at personer med handicap har adgang til sundhedsydelser?
- hvordan forebygger vi dårlig sundhedstilstand og mistrivsel?

***Temaet skal hjælpe os med at efterleve FN's Handicapkonvention
Artikel 25 der sikrer alle retten til sundhed uden at blive diskrimineret på grund af
handicap
og
Artikel 26 der fremmer retten til rehabilitering og støtte, så enhver kan deltage aktivt i
samfundet.***

Tema 5 – Kultur, fritid og foreningsliv

I Stevns Kommune ønsker vi, at alle borgere har lige adgang til og kan deltage fuldt ud i kultur, fritids- og foreningslivet, uanset handicap.

Vores ambition

Ambitionen for temaet er at sikre tilgængelige, imødekommende og støttende miljøer inden for kulturelle og sociale aktiviteter, så alle borgere føler sig velkomne.

Vi vil arbejde for:

- inkluderende faciliteter via gode adgangsforhold og egnede lokaler.
- stærkt samarbejde og tæt dialog med organisationer og foreninger og dermed udvikle og forbedre tilbuddene, så de bliver mere inkluderende og tilgængelige for alle borgere.
- øget forståelse for forskellige handicaps, så kultur-, fritids- og foreningslivet bliver inkluderende og rummelige for alle.
- øget kendskab til de forskellige handicaptilbud, der eksisterer i kultur, fritids- og foreningslivet.

Baggrund

Temaet er formuleret på baggrund af input fra en workshop og samtaler med foreninger og Stevns Erhverv, hvor følgende centrale spørgsmål blev drøftet:

- hvordan sikrer vi, at personer med handicap bliver inkluderet i kultur, fritid og foreningsliv på lige vilkår som alle uden handicap?
- hvad er et handicapvenligt kultur-, fritids- og foreningsliv?

***Temaet skal hjælpe os med at efterleve FN's Handicapkonvention
Artikel 19 som understreger retten til selvstændig levevis og inklusion i samfundet
og
Artikel 30 der garanterer rettighederne til deltagelse i kultur, rekreation, fritid og sport.***

Afslutning

Handicappolitikken er en tværgående politik. Det betyder helt konkret, at handicap skal tænkes ind i alle relevante kommunale aktiviteter, uanset hvor ansvaret er placeret i vores organisation.

Fra politik til handling

Handicappolitikken skal omsættes til handling og vil derfor blive fulgt op af handleplaner på indsatser indenfor de enkelte temaer.

Stevns Kommune forpligter sig til at følge op på handicappolitikken én gang årligt. Det gør vi ved at forvaltningen hvert år skal forholde sig til, hvilke indsatser der skal arbejdes med i det kommende år – herunder om der skal arbejdes videre med forrige års indsatser, eller om der er behov for at udpege nye indsatser.

Forvaltningen i Center for Sundhed & Omsorg er ansvarlig for, at arbejdet med handleplanerne bliver sat i gang. Men fagcentrene står selv for at formulere indsatserne, og er forpligtigede til at inddrage Handicaprådet, der kan komme med deres anbefalinger.

Kommunalbestyrelsen bliver hvert år orienteret om status på arbejdet med handleplanerne.

Revidering af Handicappolitikken

Temaerne i vores Handicappolitik skal altid være aktuelle. En gang i hver funktionsperiode (hvert 4. år), skal forvaltningen i samarbejde med Handicaprådet vurdere, om der er behov for en revidering af Handicappolitikken.

Hvis forvaltningen vurderer at der er behov for en revidering, indstilles sagen til kommunalbestyrelsen, som er ansvarlig for godkendelse af Handicappolitikken.